

Rozširovanie menej známych, ale aj karanténnych organizmov na Slovensku.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Bratislava

Darnadyová Kristína, Slosiarová Viera, e-mail: kristina.darnadyova@zoznam.sk, slosiarova@uksupzv.sk

Klimatické zmeny v miernom pásme, ktoré súvisia s oteplovaním planéty, zapríčinili aj na území Slovenska, najmä na južnom Slovensku, zmeny v sortimente chorôb a škodcov na poľnohospodárskych plodinách.

Často bezvýznamné choroby a škodcovia vyskytujúce sa na okraji škodlivosti sa stali dominantnými a škodia v kalamitnej sile.

Poškodenie jarných obilních skočkou obilníou *Phyllotreta vittula*, Coleoptera, Chrysomelidae

MORA BAVLNÍKOVÁ -

Lepidoptera, Noctuidae

Mora bavlníková je polyfágny motýľ. V posledných rokoch zaznamenávame hlavne v teplejších oblastiach Slovenska zvýšený výskyt poškodení húsenicami mory bavlníkovej.

Šúfok kukurice poškodený húsenicami *H. armigera*

Helicoverpa armigera

Plod rajčiaka poškodený húsenicou *H. armigera*

Kukla *H. armigera* s charakteristickými výrastkami na konci tela

V zmysle Zákona NR SR číslo 193/2005 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti vykonáva Odbor diagnostiky, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Štátne laboratórium kontrolu poškodení rastlín.

Na základe determinácie a identifikácie škodlivých organizmov sme aj na území Slovenska zaznamenali výskyt menej známych, ale aj karanténnych chorôb a škodcov. Niektoré z nich sú prezentované na tomto posteri.

SMUTNÍK TRÁVOVÝ – *Hypogymna morio*

- Lepidoptera, Lymantriidae

Smutník trávový je škodca kravín. Vyskytuje sa niekedy hromadne na lúkach a pastvinách

Kalamitný výskyt húseníc *H. morio* na trávnom poraste v okrese Lučenec, v apríli 2005

HRČKOTVORNÉ

Fúuzatost' paštŕnáku s typickými hrčkami na koreňoch spôsobené hádatkom *Meloidogyne hapla*

Koreň uhorky napadnutý hádatkom *Meloidogyne incognita*

KOREŇOVÉ NEMATÓDY -

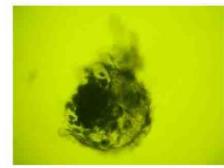

Až kalamitné napadnutie papriky hádatkami *Meloidogyne incognita* sme zaznamenali vo fóliovníkoch na južnom Slovensku

Samičky *Meoidogyne* v hrčke na koreňoch

Meloidogyne spp.

Zhluk vajíčok *Meloidogyne* uložené v želatinovom vaku

Larválne štadium hádatka *Meloidogyne* v pletive koreňa

SPÁLA JADROVÍN – *Erwinia amylovora*

Vážne karanténne baktériové ochorenie spôsobené baktériami *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.

„Pastierska palica“ mladého výhonku s viditeľnými kvapkami bakteriálneho slizu *Erwinia amylovora*

ANTRAKNÓZA LUPINY -

Lupina napadnutá hubou *C. gloeosporioides* - oranžové -teholivé nekózy na stonke, deformácie stonky v mieste škvŕny

Colletotrichum gloeosporioides

Napadnuté struktury lupiny hubou *C. gloeosporioides*

Konidie huby *C. gloeosporioides* – na koncoch zaoblené zv. 400x